

บทนำ

ปลารมควันจัด เป็นผลิตภัณฑ์อาหารพื้น เมืองของคนไทยที่ให้โปรตีนชนิดสมบูรณ์มาแต่โบราณ โดยรู้จักกันในนามของปลากรอบ โดยทั่วไปนิยมใช้ปลาน้ำจืด อาทิ ปลาเนื้ออ่อน ปลาแดง ปลาคางเบื่อน และปลาสวาย เป็นวัตถุดิบ กระบวนการผลิตปลารมควันดั้งเดิมของไทยนั้น ผลิตภัณฑ์จะมีลักษณะแห้งกรอบ เพื่อให้สามารถเก็บรักษาในสภาวะปกติได้นาน ขณะที่ปลารมควันจากประเทศแถบตะวันตกมีลักษณะ เนื้อนุ่ม ชุ่มน้ำ และมีกลิ่นควันช่วยเพิ่มรสชาติให้กับผลิตภัณฑ์ เช่น ปลาแชลมอนรมควัน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาแพง เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในแถบยุโรปและอเมริกา หรือปลารมควันชนิดต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากประเทศไทยมีปลาน้ำจืดและน้ำเค็มหลายชนิดที่มีลักษณะปรากฏและคุณภาพที่แสดงให้เห็นว่าสามารถที่จะนำมาผลิต เป็นผลิตภัณฑ์รมควันที่มีรสชาติและลักษณะ เนื้อใกล้เคียงกับพวกที่ผลิตในประเทศแถบตะวันตก หรือตะวันออกบางประเทศได้ จึงน่าที่จะนำมาทดลองแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์รมควันแบบตะวันตก หรือแบบความชื้นสูงดูบ้าง เพื่อจะได้มีโอกาสขยายตลาดผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ของไทยให้กว้างขวางกว่าที่เป็นอยู่และ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ผู้ประกอบการในด้านนี้อีกด้วย

ปลาซวาย เป็นปลาน้ำจืดชนิดหนึ่งที่กรมประมงส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยง เพราะเลี้ยงง่าย โตเร็ว แต่การเลี้ยงอย่างแพร่หลายในปัจจุบันทำให้เกิดปัญหาเรื่องราคา เนื่องจากปริมาณผลผลิตสูงเกินความต้องการด้านการบริโภคสด จึงสมควรที่จะนำปลาซวายมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมบริโภค เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสัตว์น้ำชนิดนี้ได้ อย่างเต็มที่ อีกประการหนึ่งปลาซวาย เป็นปลาที่มีไขมันในปริมาณสูง และมีกลิ่นเฉพาะซึ่งค่อนข้างแรง ผู้บริโภคส่วนใหญ่จึงไม่นิยมบริโภคสด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเป็นปลาเนื้อหนาแน่น และเนื้อมีสีเหลืองสวย จึงเหมาะที่จะนำมาทดลองผลิตเป็นปลารมควันแบบตะวันตก เพราะควันน่าจะช่วยให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นรสดีขึ้นเหมาะแก่การบริโภคในลักษณะเดียวกับปลาแชลมอนรมควันและเนื่องจาก เป็นปลาที่มีไขมันในปริมาณมาก จึงควรรศึกษาวิธีการบรรจุและเก็บที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ได้ด้วย เพื่อจะได้เก็บได้นานพอกับความต้องการด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้

ดังนั้น ในการทดลองนี้ จึงได้นำปลาซวายมาใช้ เป็นวัตถุดิบในการผลิตปลารมควัน โดยกำหนดวัตถุประสงค์สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในกระบวนการผลิตพลาสติกใส โดยใช้กามมะพร้าว เป็นแหล่งคาร์บอน
2. เพื่อศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในกระบวนการผลิตพลาสติกใส โดยใช้คาร์บอนเหลว
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพและการยอมรับพลาสติกใสที่ผลิต โดยใช้คาร์บอนเหลวและใช้กามมะพร้าว เป็นแหล่งคาร์บอน
4. เพื่อศึกษาผลการใช้สารกันเสีย และสารกันหืนต่ออายุการเก็บของพลาสติกใส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย